

Senatu Univerziteta Union u Beogradu

Nastavno-naučnom veću Pravnog fakulteta Univerziteta
Union u Beogradu

Beograd, 06. oktobra 2021.

Na Primedbe na referat komisije za izbor u zvanje nastavnika za privrednopravnu užu naučnu oblast, dajem

Odgovor na primedbe

Odgovor se daje po tačkama koje odgovaraju broju i redosledu iz teksta primedaba

1) Kategorizacija radova

1.1. Rad naveden na strani 7. Izveštaja: ОПАЧИЋ, Ана, СТАНКОВИЋ, Владан, ДАНЕВСКА, Миљана, *The Right Of Foreigners To Acquire Movable And Immovable Property in The Republic of Serbia*. International Journal of Economics and Law, Vol. 10, No. 30 (2020), pg.3 7-47. ISSN 2217-5504, COBISS.SR-ID 36042505

Navedeni rad kategorizovan je primenom specijalnih normi Minimalnih uslova za izbor nastavnika na univerzitetu ("Sl. glasnik RS", br. 101/2015, 102/2016, 119/2017 i 152/2020) (dalje: Minimalni uslovi) i Pravilnika o izboru u zvanja nastavnika Univerziteta Union od 25. januara 2021. godine (dalje: Pravilnik o izboru u zvanja). Članom 7. stav 4. Minimalnih uslova propisano je sledeće: „Do 31. decembra 2020. godine prestižnim svetskim časopisima za naučne oblasti u polju društveno-humanističkih nauka koji za potrebe izbora u zvanje nastavnika na univerzitetu mogu biti izjednačeni sa časopisima iz kategorije M21-M23 smatraće se časopisi sa liste časopisa koji se vrednuju u postupku izbora u ta zvanja u polju društveno-humanističkih nauka, koju je utvrdio univerzitet.“. Na osnovu ovog ovlašćenja Univerzitet Union je članom 7. stav 5. Pravilnika o izboru u zvanja predvideo da do „...31. decembra 2020. godine prestižnim svetskim časopisima za naučne oblasti u polju društveno-humanističkih nauka koji za potrebe izbora u zvanja nastavnika na univerzitetu mogu biti izjednačeni sa časopisima iz kategorija M21–M23 smatraće se časopisi sa liste časopisa rangirani u Erih Plus referentnom indeksu“.

Navedeni rad objavljen je:

- U časopisu koji je bio rangiran u Erih Plus referentnom indeksu u 2020. godini
- Pre kraja 2020. godine.

Time su ispunjeni uslovi za primenu specijalnih normi Minimalnih uslova (član 7. stav 4.) i Pravilnika o izboru u zvanje (član 7. stav 5.).

Navodi u primedbama da je nadležno ministarstvo rangiralo časopis u kome je rad objavljen kao časopis kategorije M53 nisu relevantni za ovu situaciju. Rangiranje Ministarstva vrši se za nivo države i odnosi se na časopis primenom opštih normi o rangiranju. Međutim, ovde su primenjene specijalne norme o kojima Ministarstvo ne vodi računa i ne može da vodi računa. Ministarstvo ne rangira časopise za potrebe Univerziteta Union, već za potrebe svih subjekata u Republici Srbiji. Univerzitet Union je iskoristio pravo koje je univerzitetima dato Minimalnim uslovima za izbor u zvanje nastavnika na univerzitetu i predvideo da se časopisi sa liste časopisa rangiranih u Erih Plus referentnom indeksu izjednačavaju sa kategorijama M21-M23 i Komisija je izvršila rangiranje i bodovanje rada u skladu sa tim aktima.

Ipak, Komisija je rangirala navedeni rad kao rad iz kategorije M24, a ne kao rad iz jedne od kategorija M21-M23. Prilikom ovakvog rangiranja smatrala je da kategorija M24 bliža svojstvima časopisa u kome je rad objavljen. O tome se može diskutovati, ali bi alternative za rangiranje rada bile između kategorije M23 i M24, a ne M53. Dilema da li je reč o radu iz kategorije M23 ili M24 ne utiče na ocenu ispunjenosti uslova za izbor u zvanje. Zbog toga, eventualna korekcija i ocena da je reč o radu iz kategorije M23, a ne M24 nema praktičnog značaja, ali je moguća. Kategorija M24 je nepovoljnija za kandidatkinju, ali ona nije prigovorila, ovakvoj oceni.

U odnosu na primedbe, kako u njima nisu uzete u obzir i specijalne norme sa dejstvom do kraja 2020. godine, one se pokazuju kao neosnovane.

1.2. Rad naveden na str. 14 Izveštaja: МАРКОВИЋ-БАЈАЛОВИЋ, Дијана, ВАСИЉЕВИЋ, Мирко, ХАНИЋ, Хасан, ЈОВАНОВИЋ, Небојша, *Право конкуренције Европске уније – Општа питања и Antitrust*, EUCOMP – T&T concept, Сарајево 2016. с. 304. ISBN – 978-9926-421-07-6 COBISS.BH-ID – 22948870

Povodom primedbi na kategorizaciju ovog rada treba imati u vidu da rad nije objavljen na teritoriji Republike Srbije i da nije objavljen za vreme važenja Pravilnika o sticanju istraživačkih i naučnih zvanja („Sl. glasnik RS“, br. 159/20). Rad je publikovan na teritoriji Bosne i Hercegovine, 2016. godine. Kada je reč o radovima objavljenim u periodičnoj literaturi (časopisima) možemo se rukovoditi međunarodnim kategorizacijama časopisa jer one postoje. Ne postoje međunarodne kategorizacije monografija, udžbenika i drugih dela koja ne spadaju u periodiku.

Ne može se očekivati da će autori iz drugih država prilikom publikovanja svojih dela tražiti i ocenu matičnog odbora Republike Srbije. Ali to ne treba da znači da u svetu ne postoji nijedna monografija i da se monografije publikuju uspešno samo u Republici Srbiji. Ovde je reč i o prostornom i o vremenskom važenju propisa Republike Srbije. Pravilnik o sticanju istraživačkih i naučnih zvanja nije mogao da važi ni vremenski, ni prostorno u odnosu na navedeni rad, onda kada je on objavljen. Retroaktivna primena nije moguća, a ni primena na teritoriji druge države. Ovakva dela za koja nisu uspostavljene međunarodne kategorizacije moraju se ceniti po propisima države na čijoj su teritoriji objavljeni i prema propisima koji su važili u vreme objavljivanja.

Rukovodeći se ovim principima Komisija je pokušala da nađe odgovarajući propis koji u Republici Srpskoj određuje pojam monografije jer su ova pitanja u nadležnosti kantona u Bosni i Hercegovini, odnosno Republike Srpske i distrikta Brčko. Međutim, takav propis nije pronađen. Zbog toga, Komisija se prilikom ocene navedenog dela rukovodila opštim principima, imajući u vidu da se delo bavi tematikom koja nije nacionalna već od značaja za više država (države članice Evropske unije), da delo po sadržini, odnosno kvalitetu teksta ispunjava uobičajena očekivanja od takvih radova, kao i da je kvalifikacija rada kao monografija međunarodnog značaja najpribližnija kvalifikacija prema onome što za kvalifikaciju nudi Pravilnik o sticanju istraživačkih i naučnih zvanja i Pravilnik o izboru u zvanja nastavnika Univerziteta Union. Sve druge kategorizacije iz ovih akata manje odgovaraju svojstvima navedenog rada, a preostala alternativa – da se rad uopšte ne vrednuje je Komisiji izgledala kao najmanje prihvatljivo rešenje.

1.3. Rad naveden na str. 17 Izveštaja: МАРКОВИЋ-БАЈАЛОВИЋ, Дијана, *Арбитрабилност спорова из права конкуренције ratione materiae*, Правни живот. Тематски број „Право и снага умности“, 2019, бр. 11, с. 363-380, ISSN 0350-0500 COBISS.SR-ID – 1027554977.

Prigovoreno je da je Komisija pogrešno kategorizovala ovaj rad kao rad kategorije M53, iako je trebalo da se svrsta u kategoriju M52.

Primedba je osnovana. Učinjena je omaška koju treba korigovati. Korekcija utiče samo na ukupan zbir bodova, ali ne i na predlog za izbor u zvanje.

2) Zamena radova u skladu sa Minimalnim uslovima

Na str. 18-19 Izveštaja navedeno je: „Pet radova je korišćeno kao zamena za jedan rad iz kategorije M24 u smislu tačke 4. uslova za izbor u zvanje redovnog profesora za polje društveno humanističkih nauka“.

Primedba se tiče tumačenja Minimalnih uslova i Pravilnika Univerziteta. Odgovarajuće odredbe Pravilnika samo ponavljaju formulaciju iz Minimalnih uslova. Kada je reč o radovima objavljenim u časopisima, Minimalni uslovi, u delu koji se odnosi na društveno-humanističke nauke propisuju minimalne uslove za izbor u zvanje redovnog profesora u tač. 3, 4. i 5. Ove odredbe glase:

„3. Objavljen jedan rad iz kategorije M21, M22 ili M23 od izbora u prethodno zvanje iz naučne oblasti za koju se bira.

4. Objavljen jedan rad iz kategorije M24 od izbora u prethodno zvanje iz naučne oblasti za koju se bira. Dodatno ispunjen uslov iz kategorije M21, M22 ili M23 može, jedan za jedan, zameniti uslov iz kategorije M24, a dodatno ispunjen uslov iz kategorije M21, M22 ili M23 može zameniti pet radova iz kategorije M51.

5. Objavljenih pet radova iz kategorije M51 u periodu od izbora u prethodno zvanje iz naučne oblasti za koju se bira. Dodatno ispunjen uslov iz kategorije M24 može, jedan za jedan, zameniti uslov iz kategorije M51.“

Sporna je tačka 4 zbog mogućeg dvostrukog jezičkog značenja. U delu rečenice ove tačke koji glasi: „dodatno ispunjen uslov iz kategorije M21, M22 ili M23 može zameniti pet radova iz kategorije M51“ nije jasno koji uslov može da zameni koji. Rečenica je jezički dvosmisljena zbog nemogućnosti da se iskaže u odgovarajućem padežu koji bi odredio ko koga menja. Odredba se može čitati i tako da Umesto dodatno ispunjenog uslova iz kategorije M21, M22 ili M23 može da se prihvati pet radova iz kategorije M51, ali i da umesto pet radova iz kategorije M51 može da se prihvati dodatno ispunjenog uslov iz kategorije M21, M22 ili M23.

U nemogućnosti da se jezički tačno protumači rečenica, primenjen je sistematski metod tumačenja. Iz navedenih tačaka očigledno je da tačka 3. govori o uslovu objavljenih radova iz kategorije M21, M22 ili M23 i ne predviđa mogućnost zamene. Tačka 4. govori o uslovu objavljenog jednog rada iz kategorije M24 i predviđa da umesto njega može da se prihvati i (jedan za jedan) rad iz kategorije M24. Nadalje, imajući u vidu da ova tačka govori o tome šta može da zameni rad iz kategorije M24, proizlazi da rečenicu treba razumeti tako da postoji i druga alternativa – pet radova iz kategorije M51. U skladu sa tom sistematikom je i tačka 5. koja govori o uslovu koji se odnosi na radove iz kategorije M51 i predviđa šta njih može da zameni. Rečeno sažeto, tačka 3. govori o radovima M21-M23 i ne predviđa zamene; tačka 4. o radovima iz kategorije M24 i predviđa dve zamene (zamenu i zamenu zamene); a tačka 5. govori o radovima iz kategorije M51 i predviđa šta njih može da zameni.

Ne izgleda sistematski ispravno tumačenje da tačka 4. govori i tome šta može da se prihvati umesto rada M24 i o tome šta može da se prihvati umesto rada M51, i to ne jednog nego pet radova jer o tome šta može da zameni rad M51 govori tačka 5. I kada je reč o samim formulacijama, odredbe navedenih tačaka uvek govore šta menja jedan rad određene kategorije, te nema smisla tumačiti odredbu tačke 4. tako da ona jedina govori o tome šta menja pet radova kategorije M51.

U primedbama nije obrazloženo tumačenje odredaba Minimalnih uslova, već je samo naveden stav da Minimalni uslovi nisu ispravno primenjeni. Nakon analize relevantnih odredaba, ovaj prigovor ne izgleda prihvatljiv.

3) Ispunjenost uslova za izbor u zvanje

Od navoda u prigovoru, osnovani su navodi pod 1.3. prigovora, te treba izvršiti odgovarajuću korekciju. Kada je reč o prigovoru pod 1.1. rad o kome je reč mogao bi biti kategorizovan i kao M23 umesto M24, ali ne i kao rad iz kategorije M53. Obe korekcije povećavaju broj ukupnih bodova u odnosu na Izveštaj. Kako ostale primedbe ne izgledaju prihvatljive, korekcije koje su navedene ne utiču na mišljenje o ispunjenosti uslova za izbor u zvanje ni kod jedne kandidatkinje.

Prof. dr Zlatko Stefanović, predsednik komisije